

Hans Magnus Enzensberger:

Naopak

(Výber z poézie)

Z nemeckých originálov preložil Ladislav Šimon

Z nemeckých originálov

Hans Magnus Enzensberger: Verteidigung der Wölfe, Suhrkamp Verlag 1957,

Hans Magnus Enzensberger: Landessprache. Gedichte, Suhrkamp Verlag 1960,

Hans Magnus Enzensberger: Blindenschrift, Suhrkamp Verlag 1964,

Hans Magnus Enzensberger: Gedichte 1955 – 1970, Suhrkamp Verlag 1971,

Hans Magnus Enzensberger: Mausoleum. Siebenunddreißig Balladen aus der Geschichte des Fortschritts, Suhrkamp Verlag 1975,

Hans Magnus Enzensberger: Der Untergang der Titanic. Eine Komödie, Suhrkamp Verlag 1978,

Hans Magnus Enzensberger: Die Furie des Verschwindens. Gedichte, Suhrkamp Verlag 1980,

Hans Magnus Enzensberger: Die Gedichte, Suhrkamp Verlag 1983,

Hans Magnus Enzensberger: Zukunftsmusik. Gedichte, Suhrkamp Verlag 1991,

Hans Magnus Enzensberger: Kiosk. Neue Gedichte, Suhrkamp Verlag 1995,

Hans Magnus Enzensberger: Leichter als die Luft. Moralische Gedichte, Suhrkamp Verlag 1999,

vybral, preložil, kalendárium života a diela a doslov napísal Ladislav Šimon.

Realizované s finančnou podporou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky a sponzora Berlin-Chemie AG.

Vydanie tohto diela bolo podporené z prostriedkov Goethe-Institut Inter Nationes.

„Die Herausgabe dieses Werkes wurde aus Mitteln des Goethe-Institut Inter Nationes gefördert“.

Občianske združenie STUDŇA, ÚSIL SAV, Konventná 13, 813 64 Bratislava.

Zodpovedný redaktor: Ivan Cvrkal

Technické spracovanie: František Jablonovský

Tlač a väzba: Tlačiareň Perex K+K, Bratislava

Vydalo Občianske združenie STUDŇA

Prvé vydanie

Bratislava 2004

Všetky práva vyhradené. Nijaká časť textu nesmie byť použitá na ďalšie šírenie akoukoľvek formou bez predchádzajúceho súhlasu majiteľa a autorských práv.

Translation © Ladislav Šimon 2004

Epilogue © Ladislav Šimon 2004

Illustrations © Kyra Matuščíková 2004
Design + Cover © František Jablonovský 2004

ISBN 80-968493-8-7

Vystúpenie Hansa Magnusa Enzensbergera na scéne nemeckého ducha sa dá porovnať iba so spomienkou na zjavenie sa Heinricha Heineho.

Alfred Andersch

Mohli už vznikajú pokusy o vytvorenie poézie, ktorá by opäť niečo hovorila a ktorá by zarezonovala.

Matematika, prírodné vedy, filozofia poskytovali bohaté možnosti. Bolo ich len treba artikulovať.

Poézia musí obsahovať vety, ktoré znesú dôkaz svojej pravdivosti či nesprávnosti – tak sme hovorievali. K tomu vari treba dodať, že s určitou mladíckou drzosťou.

Lars Gustafsson

Iba máloktorým spisovateľom sa podarí, že si ich jazyk osvojí celá generácia. Enzensberger bol jedným z týchto vyvolených.

Gaston Salvatore

Odkryl vnútornú, ale neveľmi odstrašujúcu súvislosť medzi demokraciou a priemernosťou v kontraste voči príšernej revolučnej výlučnosti.

György Konrád

Autor žongluje s vlastnou pozíciou a osobou. Rozpúšťa sa v tej-ktorej úlohe – zdá sa, že celkom mizne. Ako smutne oslovované, mŕtve lyrické „ja“, sedí však lyrický rozprávač uprostred smútiacich, uprostred nás. A my sami nevieme, kde sa nachádzame.

Ulrike Draesnerová

Od svojej prvej zbierky básní Obrana vlkov z roku 1957 sa Enzensberger pokladá za osamelého osvietenca nemeckej lyriky. Keď sa pokúšal „premeniť surový boj na poéziu“, zriekol sa ... našťastie zakaždým moralistického kázania, radšej sa spoľahol na ironický odstup.

Thomas Köster

Ak Enzensbergera ešte v 60. rokoch pokladali za „hovorcu ľavicovej inteligencie“, ... tak neskôr patril k najostrejším kritikom „ľavicovej útulnosti“... Enzensbergerova lyrika a esejistika je hľadajúca, reflektujúca, obsahuje viac otázok ako patentovaných odpovedí – predovšetkým nám neprezentuje utópie... Časté slovné hry, parodistické vložky, detské rýmovačky, odhaľujúce citáty a satirická štiplavosť – tým všetkým sa vyznačujú jeho spisy podobne ako diferencovaným štýlom siahajúcim od „túžby po jednoduchosti“ až po ťažké a virtuózne formy.

Julian Reiss, Hermann Angerer

Odporúčanie Sizyfovi

Tvoja práca je nezmyselná. Už si to sám pochopil, priznaj si, ale nezmier sa s tým, muž so skalou. Nikto sa ti nepoďakuje. Čiary kriedou, ktoré otrávene vylizuje dážd', vyznačujú smrť. Neteš sa prizavčasu, nezmysel nie je kariéra. S vlastnou tragikou si tykajú iba pohodenci, strašiaky do maku a auguri. Mlč, prehovor iba zo dve slová so Slnkom, kým sa kotúl'a skala dolu svahom, nevoľkaj si však v bezmocnosti, ale zaťaž svet ťarchou hnevu, centom alebo hoci nepatrným zrnkom. Málo je mužov, čo nemí konajú nezmyselne, vytrhávajú nádej ako trávu, kotúľajú svoj smiech, teda budúcnosť, kotúľajú svoj hnev hore kopcom.